CAPITOLUL I: PREZENTAREA TERITORIULUI

Teritoriul Dealurile Cotmenei se situează în Podişul Getic, în partea nordică a Câmpiei Înalte a Piteştiului si pe Platforma Cotmeana. El cuprinde 12 unităţi teritorial administrative situate în partea central-vestică a judeţului Argeş: comunele Albota, Bascov, Băbana, Poiana Lacului, Drăganu, Moşoaia, Cotmeana, Uda, Cuca, Cocu, Ciomăgeşti şi o localitate din judeţul Olt, comuna Topana.

Comunele Albota, Bascov şi Moşoaia au graniţe comune cu Piteştiul. Cea mai îndepărtată localitate de Piteşti este comuna Ciomăgeşti care se află în partea vestică a teritoriului, la 52 Km. Celelalte comune sunt dispuse faţă de reşedinţa de judeţ, astfel: **în nord-vest** sunt amplasate comunele Bascov la 7 Km, Comuna Drăganu la 15 km, Comuna Cotmeana la 30 km, **în vest** sunt comunele Băbana situată la 11 Km, comuna Cocu la 20 km, comuna Uda la 45 km, comuna Cuca la 40 km, comuna Ciomăgeşti la 52 km, **în sud** sunt amplasate comunele Moşoaia la 10 km, comuna Poiana Lacului la 17 km, comuna Albota la 10 km, comuna şi comuna Topana, judeţul Olt la 45 km. Teritoriul Dealurile Cotmenei se întinde pe o suprafaţă de **61.077 ha**, 610.77 km patrati, din care luciul de apă ocupă **757 ha** iar fondul forestier ocupă **22.466 ha.** Având în vedere că mai mult de 46% din suprafaţa teritoriului este acoperita de păduri si vegetaţie forestieră, se consideră ca pădurea reprezintă atât un potenţial natural, cât si economic valoros. Livezile ocupa o suprafată de 3076 ha, reprezentând 13,69 % din suprafaţa GAL, suprafeţele agricole. Densitatea populaţiei în teritoriul Dealurile Cotmenei este de 66.89 loc./km^2, calculată pe baza recensamântului din 2011 (sursa: Direcţiile Judeţene de Statistică Argeş şi Olt).

Transportul feroviar se poate realiza pe căile ferate Bucureşti-Piteşti şi Piteşti-Costeşti, Piteşti-Craiova. Pe langă acestea, există numeroase drumuri judeţene şi comunale care fac legătura între toate punctele din teritoriu, deşi, aproape la fel de multe, necesită reabilitări de infrastructură.

Aflându-se amplasat în jurului reşedinţei de judeţ, teritoriul se bucură de o reţea însemnată de căi de comunicaţii rutiere:

- DN 7C Piteşti-Curtea de Argeş leagă comuna Bascov;
- DN 65 Piteşti-Craiova la care au acces comuna Albota;
- E81 Piteşti-Râmnicu Vâlcea la care au acces comunele Drăganu, Cotmeana şi Bascov;
- DN 67B Piteşti-Drăgăşani la care are acces comuna Moşoaia, Poiana Lacului;

Vedea

De asemenea, toate comunele din teritoriul au acces la drumuri naţionale şi europene: Drumul European E574 Piteşti-Craiova, E81 Piteşti-Râmnicu Vâlcea şi la Autostrada A1 Bucureşti-Piteşti.

Economie

Economia teritoriului Dealurile Cotmenei este variată, puternică. Cele mai multe firme sunt din categoria microîntreprinderi şi trebuie menţionat faptul că pe teritoriu există 2 întreprinderi cu peste 250 de angajaţi. (sursa: Registrul Comertului Arges)

Structura economică a teritoriului Dealurile Cotmenei este una cu o bună reprezentare a sectoarelor de comerţ şi servicii. Este structura potrivită unei zone periurbane, dezvoltată în jurul unui pol economic important - oraşul municipiu Piteşti. Acesta a cunoscut o dezvoltare economică deosebită prin construirea unor mari obiective economice, printre care cea mai cunoscută şi în ziua de astăzi este întreprinderea de Autoturisme Dacia Reanault.

Aşezarea geografică a teritoriului, în jurul oraşului Piteşti, a influenţat decisiv dezvoltarea economică. Astfel, localităţile limitrofe municipiului cunosc cea mai mare activitate economică. Activităţi cu caracter industrial şi servicii transporturi se desfăşoară cu preponderenţă în zona de est a teritoriului, pe raza comunelor Bascov, Moşoaia, Albota. Aceste comune sunt avantajate de vecinătatea cu polul de dezvoltare economică Piteşti - Mioveni (Colibaşi) şi de accesul la infrastructura de drumuri, fiind străbătute sau fiind foarte aproape de autostrada Bucureşti-

Piteşti, DN 67B Piteşti- Drăganu, DN 7 Piteşti-Rm Vâlcea, precum şi de CF Piteşti- Curtea de Argeş.

Principalele domenii de activitate ale firmelor: Comerţ - cele mai multe firme activează în domeniul comerţului - magazine săteşti dar şi societăţi comerciale care activează în domeniul intermedierii şi comercializării; **Construcţii** - Un domeniu de activitate care aduce o contribuţie importantă la economia locală este cel din domeniul construcţiilor civile, cel mai multe în comuna Bascov. Având în vedere poziţionarea limitrofă unui municipiu dezvoltat economic şi tendinţei de imigrare a populaţiei către comunele din teritoriul Dealurile Cotmenei, dezvoltarea acestui sector de activitate este de aşteptat; **Transporturi** - sunt bine reprezentate la nivelul teritoriului cu predispoziţie societăţi comerciale cu acest profil se regăsesc în jurul Municipiului Piteşti; **Industria alimentară** - este un alt sector de activitate mai des întâlnit; **Restaurante şi spaţii de cazare** - sunt funcţionale 31 societăţi comerciale cu acest domeniu de activitate; **Agricultură** agricultura practicată în teritoriul Dealurile Cotmenei este una de subzistenţă, majoritatea societăţilor înfiinţate sunt PFA, I.I., I.F.. **Ca urmare a consultărilor a reieşit că este prezent spiritul anteprenorial la nivelul teritoriului, însă lipsa de informaţie duce la o slabă iniţiativă. Astfel este necesar pentru realizarea proiectelor agricole şi non-agricole de o informare şi animare a teritoriului pentru a atrage cât mai mult potenţiali beneficiari ai proiectelor finanţate prin sub-măsura 19.2.**

Agricultură

În teritoriul Dealurile Cotmenei predomină forma de relief deluroasă şi de câmpie înaltă, agricultura practicată în teritoriul Dealurile Cotmenei este una de subzistenţă. În marea majoritate a cazurilor, exploatarea terenurilor agricole se face pentru uz propriu, în aşa numitele ferme de subzistenţă sau semisubzistenţă. Rentabilitatea şi competitivitatea în agricultură sunt scăzute. În prezent, circa 85% a agricultorilor muncesc doar pentru nevoile de consum propriu. Terenurile sunt fărâmiţate excesiv. Majoritatea covârşitoare a exploataţiilor agricole din teritoriul Dealurile Cotmenei au dimensiuni mici şi nu pot face faţă cerinţelor pieţei: 95 % dintre exploataţiile agricole au sub 5 ha. Prin comparaţie, în Uniunea Europeană, doar 61,9% dintre exploataţiile agricole au suprafaţa sub 5 ha, iar dimensiunea medie a exploataţiei agricole este de 15 ha. Doar 4 % dintre exploataţiile agricole din teritoriu au mai mult de 10 ha, dar niciuna nu depăşeşte 50 de ha. Exploataţiile mari se găsesc în comunele Cuca, Cotmeana, Drăganu dar acestea nu deţin suprafeţe arabile, ci forestiere.

Ca urmare a consultărilor realizate în teritoriul GAL Dealurile Cotmenei a reieşit că există reticentă la nivel local cu privire la asociere. Având în vedere reticenţa fermierilor de a intra într-o asociaţie sau cooperativă din cauza experienţei din trecut, s-a identificat necesitatea asigurării unui suport tehnic pentru înfiinţarea şi funcţionarea unor astfel de forme asociative în scopul îmbunătăţirii fluxului de producţie - procesare - comercializare a produselor agroalimentare şi în realizarea unei mai bune valorificări a produselor, măsura 1 asigurând sprijinul financiar necesar acoperirii acestei nevoi prin facilitarea cooperării între actorii implicaţi în dezvoltarea teritoriului.

S-a identificat necesitatea incurajării înfiinţării formelor asociative, procesării produselor agricole şi creării lanţurilor scurte de comercializare. Generaţiile de tineri fermieri, cu mentalităţi moderne, mult mai receptivi la asociere, la aplicarea de noi tehnologii, dar şi la problemele de mediu, reprezintă actorii principali care pot identifica noi metode de comercializare a produselor alimentare obţinute la nivel local, prin lanţuri scurte şi prin pieţe locale.

Relief

În teritoriul Dealurile Cotmenei predomină forma de relief deluroasă, împadurită. Dealurile getice, care pornesc de la altitudini de 700 m, scad în înălţime în sud şi se pierd treptat într-o câmpie înaltă cu altitudine de până la 200 m, fragmentată de o reţea densă de văi. Aceste prelungiri ale dealurilor subcarpatice, acoperite cu păduri de foioase, dau un aspect de relief larg vălurit, cu spinări netede, în marea lor majoritate transformate în suprafeţe arabile. Dealurile au culmi înguste, puternic fragmentate, ocupând suprafeţe restrânse.

O altă formă de relief întâlnită în teritoriu este lunca, desfăşurată în culoare largi în special de-a lungul râului Arges.

Din punct de vedere climatic, teritoriul se încadrează în zona temperat continentală, caracterizându-se printr-un regim termic moderat, influenţat de prezenţa unor fenomene de întrepătrundere a elementelor climatice atât din direcţia muntelui cât şi din direcţia câmpiei. Precipitaţii medii anuale sunt între 600-700 mm/mp/an. Temperatura prezintă o medie anuală de 9-11°C. Temperatura medie în luna ianuarie este de -2,8°C, iar în august 22,9°C. Umiditatea medie a aerului este de 68%. De asemenea, evapotranspiraţia reală medie anuală este de 600-650 mm, de aici rezultând un excedent de apă în sol de aproximativ 30-50 mm. Nebulozitatea medie este de 5,3 zecimi din bolta cerească.

Hidrologie

Teritoriul este străbătut de o apreciabilă reţea de râuri şi pârâuri. Dintre acestea enumerăm: **Râul Argeş**, cu o lungime de 140 km, străbate comuna Bascov; **Râul Teleorman** (râul cu cel mai mare debit de apă anual) şi afluentul lui, **Teleormănelul** străbat comunele Albota şi Moşoaia. Afluenţii acestuia care străbat Teritoriul sunt: pârâurile Micu, Ursu, Gioroc, Burdea, Valea Călugărului şi Valea Priboi; **Dâmbovnicul**, ale cărui izvoare se află pe teritoriul comunei Albota. Pe partea stângă primeşte pârâul Mozacul şi pârâul Valea Ulmilor. Alţi afluenţi ai lui sunt Linţa, Strâmbul şi Gligănelul; **Râul Cotmeana** străbate comunele Cotmeana, Cocu, Poiana Lacului, Moşoaia, este afluent al râului Vedea; **Pârâul Vârtej** cu o serie de afluenţi cu regim torenţial străbate comuna Băbana; **Pârâul Bascov** în regim de scurgere temporar este alimentat preponderent din precipitaţiile care cad în bazinul său hidrografic. Pârâul Bascov străbate comuna Drăganu şi comuna Bascov; **Pârâul Cungrea**, îşi are izvoarele pe raza localităţii Cuca. Numeroşii versanţi ai reţelei hidrografice care străbat teritoriul GAL produc eroziuni şi procese gravitaţionale pe alocuri. Singurele fenomene geo-dinamice existente în cuprinsul versanţilor sunt prăbuşirile de teren care ocupă în general suprafeţe restrânse. Cea mai mare parte a cursurilor de apă nu sunt regularizate, iar in cazul ploilor abundente se produc inundaţii care afectează atat terenurile agricole, cât şi locuinţele populaţiei şi infrastructura rutieră. **Ca urmare a consultărilor a reieşit ca trebuie sprijinite autorităţile locale pentru înfiinţarea sau dezvoltarea serviciilor publice pentru gestionarea corectă a reţelei hidrografice şi pentru a putea realiza lucrări de întreţinere a cursurilor apelor.**

Populaţie- demografie

Teritoriul Dealurile Cotmenei avea la nivelul anului 2011, pe baza datelor statistice furnizate de Direcţia Judeţeană de Statistică a judeţului Argeş şi Direcţia Judeţeană de Statistică a judeţului Olt, o populaţie totală de **42254** de locuitori, distribuită în cele 12 comune. În ceea ce priveşte densitatea populaţiei la nivelul teritoriului, calculată pe baza datelor la 1 ianuarie 2011, aceasta este în medie de **69.18 loc. /km^2**.

Populaţia pe grupe de vârstă şi etnii

Din analiza populaţiei pe grupe de vârstă reiese că la nivelul teritoriului, ponderea populaţiei tinere, cu vârsta sub 20 ani reprezintă aproximativ 20% din totalul populaţie. Populaţia activă care poate fi încadrată pe piaţa muncii reprezintă un procent de peste 57%, în timp ce populaţia cu o vârstă de peste 60 de ani reprezintă aproximativ 23% din populaţia totală a teritoriului. **Se constată că majoritatea populaţiei este populaţie activă care trebuie să fie integrată într-o activitate salarială sau sprijinită pentru dezvoltarea anteprenoriatului la nivel local.**

Comparând populaţia teritoriului cu nivelul naţional şi regional, se constată că grupa de populaţie tânără (0-20 ani) este mai mare decât la nivelul întregii tări şi al Regiunii Sud Muntenia. Populaţia în vârstă, de peste 60 de ani, este mai mare decât datele de la nivel naţional şi la nivelul regiunii.

Din punct de vedere al etniilor care conlocuiesc la nivelul teritoriului, se constată o populaţie majoritar română şi existenţa comunităţilor mici de etnici romi declaraţi: un total de 95 de locuitori la nivelul întregului teritoriu în 2011, din care in comuna Bascov 78 de persoane deşi nu sunt înregistrate toate neavând acte de naştere, în localitatea Albota sunt înregistrate 11 persoane, iar in Poiana Lacului 6 persoane. In urma intalnirilor din teritoriu a reiesit ca numărul populaţiei de etnie romă este mult mai mare decât cei din datele statistice de la nivelul anului

2011, însă aceştia nu sunt declaraţi ca si romi. **În urma consultărilor publice a reieşit ca este necesar să fie sprijinite servicii sociale pentru integrarea romilor şi a categoriilor defavorizate şi pentru evitarea segregării populaţiei începând de la vârste fragede.**

La nivelul anului 2011, cel mai recent pentru care avem date oficiale, toate localităţile aparţinând teritoriului înregistrau o migraţie pozitivă. Cele mai atractive localităţi din teritoriu, în care populaţia îşi stabileşte domiciliul sunt: Bascov, Albota, Mosoaia, Poiana Lacului, Drăganu. Potrivit datelor statistice disponibile, la nivelul anului 2014 (conform Directiei de Statistică Argeş şi Olt), la nivelul teritoriului se înregistra un număr de 23.854 de persoane active - cuprinzând aici atât persoanele care desfăşurau o activitate economică retribuită, cât şi populaţia aflată în căutarea unui loc de muncă, incluzând salariaţii, muncitorii independenţi, dar şi şomerii sau tinerii în căutarea primului loc de muncă.

Patrimoniu de mediu

La nivelul teritoriului nostru, Dealurile Cotmenei, se remarcă **1 Arie de Protecţie Specială Avifaunistică (SPA)**, în principal datorită lacurilor de acumulare de pe Râul Argeş şi mai multe **Situri de Importanţă Comunitară (SCI). Zonele natura 200 sunt: Lacurile de acumulare de pe Argeş (ROSPA0062) cu o suprafată de 2260 ha, Platforma Cotmeana (ROSCI0354) cu o suprafaţă de 12.599 ha, Pădurea Seaca Optăşani şi Rezervaţia de arborete de gârnişă (ROSCI0225) cu o suprafaţă de 2146 ha, Pădurea Topana (ROSCI0177) cu o suprafaţă de 891 ha.** (*Sursă: Lista ariilor naturale protejate)*. Se impune elaborarea şi implementarea unei strategii pe termen lung care să protejeze şi să le valorifice şi din punct de vedere al potenţialului lor turistic, avându-se în vedere în primul rând schimbarea mentalităţii populaţiei şi conştientizarea acesteia cu privire la necesitatea conservării mediului înconjurător.

Educaţie

Din datele colectate din teren, în teritoriile Dealurile Cotmenei se observă o usoară scădere a numărului elevilor, din cauza faptului că aceştia au migrat spre şcolile din Piteşti, care sunt mai bine dotate din punct de vedere al bazei materiale. În teritoriul Dealurile Cotmenei, per ansamblu, există suficiente unităţi de învăţământ primar şi gimnazial (mai mult chiar decât în judeţul Argeş, păstrând criteriile de proporţionalitate). Unităţile de învăţământ gimnazial nu sunt adecvat repartizate satelor ce compun cele 12 comunităţi investigate. **Din teritoriu a rezultat că infrastructura educaţională de tip creşă, after school, centre de zi pentru copii este deficitară.** Solicitarea de infiinţare a unor instituţii de acest fel a reieşit din consultările de la nivelul localităţilor periurbane precum Bascov, Albota, Drăganu, Băbana, Moşoaia.

Infrastructura de bază este în curs de dezvoltare la nivelul localităţilor parteneriatului. Majoritatea teritoriului dispune de alimentare cu apă, sub 50% dispune de servicii de canalizare, drumurile sunt în mare parte asfaltate sau pietruite. Serviciile de utilitate publică asigurate de primării sunt: alimntare cu apă, canalizare, asistenţă socială, agrement, iluminat public, salubrizare, siguranţă publică, întreţinerea drumurilor. **În sfera activităţilor de agrement şi recreative,** cele mai multe unităţi la nivelul teritoriului sunt reprezentate de terenuri de sport, majoritatea nemodernizare, cămine culturale, spaţii de joacă, parcuri, dar nu sunt la nivelul necesar de funcţionalitate.

Ca urmare a consultărilor a reieşit ca autorităţile publice locale au nevoie de finantare pentru infiintarea şi dezvoltarea serviciilor publice precum iluminat public, sistemelor de supraveghere video, dotarea cu echipamente şi utilaje pentru gestionarea situaţiilor de urgenţă, dotarea cu utilaje şi echipamente a serviciilor publice locale, dotarea şi modernizarea aşezămintelor culturale, sprijinirea iniţiativelor pentru înfiinţarea unor zone de agrement.

Infrastructura socială

Pe teritoriul acoperit de GAL Dealurile Cotmenei se regăsesc două centre de sociale tip after school în comunele Cotmeana şi Bascov şi un Centru de asistenţă socială pentru persoanele cu handicap tot în comuna Cotmeana. În comuna Drăganu îşi desfăşoară activitatea Fundaţia Compartir care are ca misiune dezvoltarea activităţilor pentru toate categoriile de persoane în special pentru copii şi tineri pentru atingerea unei dezvoltări personale optime.

Aceasta desfăşoară activităţi sociale de dezvoltare non-formală a tinerilor din comună cât şi din comunele limitrofe. De asemenea la nivelul teritoriului mai activează şi Asociaţia Pro Euro Dezvoltare care desfăşoară activităţi de formare profesională şi activităţi de dezvoltare comunitară şi a tinerilor.

Pentru minoritatea roma nu se gaseste niciun asezamint social care sa se ocupe de problemele specifice acestei etnii. Pe teritoriul comunei Bascov s-au declarat cei mai multi apartinatori ai acestei etnii, numarul lor este semnificativ mai mare, nedeclararea apartenentei la etnie este o modalitate de evitarea segregarii in lipsa altor instrumente specifice care sa protejeze minoritatea.

La nivelul parteneriatului următoarele UAT-uri se incadrează în zonele sărace pentru care IDUL are valori mai mici sau egale cu 55: Comuna Cocu IDUL 49,54; Comuna Ciomagesti IDUL 39,93; Comuna Cuca IDUL 52,59; Comuna Cotmeana IDUL 52,30; Comuna Uda IDUL 40,24; Comuna Topana IDUL 30,54 (SURSA: Lista UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare).

Patrimoniul arhitectural şi cultural

La nivelul teritoriului Dealurile Cotmenei au fost identificate 42 de monumente istorice (23 categoria A- de importanţă naţională şi universală şi 19 categoria B- importanţă locală), ce figureaza in lista monumentelor istorice la nivel national si local, dintre acestea amintim Manastirea Cotmeana (sec XIV, manastire renumita la nivel national, se fac pelerinaje ale credinciosilor din toată ţara), Biserica de lemn Sf Gheorghe Bascov (sec XVIII), Biserica Adormirea Maicii Domnului (Comuna Uda, 1830), se manifestă şi se încearcă un proces de conservare a mai multor obiceiuri, tradiţii şi meşteşuguri.

O parte din aceste monumente sunt puse în valoare prin promovarea realizată de cele un Centru de Informare Turistică din comunele Cotmeana. Ele sunt astfel facute "vizibile", devenind puncte de atracţie pentru turisti, contribuind la creşterea atractivităţii zonei şi potenţând creşterea economică. Investiţiile în turism vor permite teritoriului să folosească avantajele oferite de potenţialul său natural, patrimoniul cultural şi aşezarea geografică în consolidarea propriei sale identităţii. Este necesar însă ca dezvoltarea turismului să ţină cont de existenţa ariilor protejate în scopul dezvoltării durabile.

Patrimoniul local, este omogen la nivelul teritoriului, domniant fiind patrimoniul imaterial şi căminele culturale, acestea fiind catalizatori ai vieţii social-culturale, necesare conservării şi consolidării identităţii locale, susţinerii şi promovării tradiţiilor locale. **Ca urmare a consultărilor se impune realizarea unor proiecte pentru revitalizarea patrimoniului local.**

Indicatorii de context relevanţi pentru teritoriu, corelaţi cu prioritătile, domeniile de intervenţie prevăzuţi în fişele măsurilor din SDL sunt: număr de locuri de muncă-14, număr de operaţiuni de cooperare sprijinite-1, număr de beneficiari sprijiniţi-25, număr de persoane care beneficiază de servicii/infrastructure îmbunătăţite- 12 000, număr operaţiuni sprijinite care vizează îmbunătăţirea serviciilor sociale, culturale- 1.